

Z HISTÓRIE LESNÉHO HOSPODÁRENIA V OKOLÍ TOPOĽČIANOK

V malebnom prírodnom prostredí horného Požitavia, na úpätí pohorí Tribeča a Pohronského Inovca sa rozprestierajú Topoľčianky. Prvá známa písomná zmienka o tejto obci pochádza z roku 1293. Jej história je spojená so sídlom starého hradu, pevnosti a neskôr klasicistického kaštieľa, ktorý sa v roku 1924 stal letným sídlom prvého československého prezidenta T. G. Masaryka. Na majetok Habsburgovcov, ktorí boli dovtedy vlastníkami aj okolitých lesov, bola v roku 1919 daná nútená správa štátu. V marci 1920 bola vytvorená Štátna lesná správa v Topoľčiankach, ale zoštátnenie celého majetku bolo právne potvrdené až zákonom 351 v auguste 1921. Práve tento dátum sa traduje ako dátum vzniku Štátnych lesov v Topoľčiankach. Ich hlavným zameraním bolo v tom čase, okrem ťažby a pestovania lesa, práve poľovníctvo zamerané na chov a lov zvery, vo Veľkej a Malej zvernici. Poľovnícky zámok bol odovzdaný do správy štátnych lesov. Slúžil na ubytovanie pre významných poľovníckych hostí prezidenta a vlády Československej republiky. V období keď sa Topoľčianky stali letným sídlom prezidenta, začala sa aj tradícia diplomatických poľovačiek na diviaky, ktorá trvala až do roku 1990. Štátne lesy v Topoľčiankach prešli v období po druhej svetovej vojne viacerými organizačnými zmenami. Dňa 1.1. 1956 sa Štátne lesy v Topoľčiankach stali samostatným podnikom, s názvom Správa lesov Topoľčianky. Podnik trval so zmenami názvu až do roku 1994. Vtedy bol zaradený do organizačnej štruktúry Západoslovenských štátnych lesov š.p. v Bratislave, ako Odštepny závod Topoľčianky. Po piatich rokoch, v roku 1999, sa Odštepny závod Topoľčianky stal súčasťou novovytvoreného štátneho podniku LESY Slovenskej republiky š.p., so sídlom v Banskej Bystrici. V roku 2022 prešiel podnik LESY Slovenskej republiky š.p. reorganizáciou, zmenilo sa obhospodarované územie a odštepny závod Topoľčianky sa zlúčil z OZ Žarnovica a premenoval sa na organizačnú zložku OZ Tribeč.

Z HISTÓRIE BÝVALÉHO ODŠTEPNÉHO ZÁVODU V ŽARNOVICI

1332 - prvá písomná zmienka o využívaní dreva v Žarnovici, výroba páleného uhlia a drevo na banské účely

1851 - existuje Banský a lesný fiškalát v Banskej Bystrici. Jeho účtovníci vtedy pracovali v Banskej Štiavnici, sklad dreva sa nachádzal v Žarnovici, pracovalo sa a poľovalo v revíroch v Banskej Štiavnici, Banskej Belej, Voznici, Pukanci, Novej Bani, v Brode a Hliníku. Správa panstva sídlila vtedy v Revišti

1871 - Po osamostatnení lesného priemyslu od baníctva v roku 1871 vznikol v Žarnovici „Erárny lesný závod“, jeden zo štyroch štátnych lesníckych podnikov na teritóriu Slovenska, riadiacich fungovanie štátnych lesov.

1949 - Riaditeľstvo štátnych lesov vo Zvolene vytvorilo dva samostatné lesné závody v Žarnovici.

1995 - 2021 - Je vytvorený Odštepňý lesný závod Žarnovica, ktorý vznikol zlúčením závodov v Žarnovici a Žiari nad Hronom.

V Žarnovici v súčasnosti funguje Stredné odborné učilište drevárske a v Banskej Štiavnici Stredná odborná škola služieb a lesníctva. Pre tieto bol Lesný závod v Žarnovici vždy významným partnerom a technickým zázemím.